

**Дисципліна з підготовки магістра стоматології:
Клінічна практика в стоматології дитячого віку**

Спеціальність	ІІ Стоматологія
Освітня програма	ОПІ Стоматологія, 2025
Рівень вищої освіти	другий
Навчальний рік	2026-2027
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська, англійська
Загальне навантаження	3,0
Курс / семестр	3/V-VI
Укладач (і)	Асистент ЗВО Надія ДРАЧУК
Викладач (і), гостьові лектори	ас. Надія ДРАЧУК
Місце проведення, контакти	Кафедра стоматології дитячого віку, вул. В.Стуса 2/19, child.stom@vnmdu.edu.ua

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ

У загальній системі підготовки лікаря стоматолога Клінічна практика в стоматології дитячого віку є одним з важливих етапів. Головне завдання курсу полягає в вивченні та засвоєнні на практиці основних засобів та методів профілактичного впливу та діагностики для попередження виникнення основних стоматологічних захворювань та зубощелепних аномалій у дітей та підлітків.

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-трансферною системою. Обсяг навчального навантаження студентів описаний у кредитах ECTS – залікових кредитах, які зараховуються студентам при успішному засвоєнні ними модулю (залікового кредиту).

Програма дисципліни структурована в один модуль, до складу якого входить чотири змістових модулі. Кредитно-трансферна система організації навчального процесу спонукає студентів систематично вчитися протягом семестру.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є практичні заняття та самостійна робота студентів.

Засвоєння теми контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями, засвоєння змістових модулів - на практичних підсумкових заняттях. Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: тести, розв'язування ситуаційних задач, заповнення робочих зошитів, контроль практичних навичок.

Підсумковий контроль засвоєння модулю проводиться після його завершення. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою і має визначення за системою ECTS та шкалою, прийнятою в Україні.

Передреквізити освітнього компоненту – анатомія людини, матеріалознавство, хімія, фізика, біологія, пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

оволодіння практичними навичками визначення зубного нальоту та каменю, засобам професійної гігієни в тимчасових та постійних зубах що знаходяться на різних етапах розвитку, надання рекомендацій щодо догляду за ротовою порожниною, оволодіти методиками аналізу та діагностики ортодонтичного пацієнта, виконувати призначення профілактичних та лікувальних апаратів.

Постреквізити (Postrequisite) – дитяча терапевтична стоматологія, ортодонтія, профілактика стоматологічних захворювань.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

знати:

- форми, методи санітарно-просвітницької роботи та використовувати їх для гігієнічного навчання.
- періоди розвитку тимчасових та постійних зубів, етапи розвитку слизової оболонки порожнини рота та пародонта у дітей;
- індекси карієсу, гігієни, стану тканин пародонту;
- методи, засоби та предмети гігієни порожнини рота;
- захисні механізми порожнини рота та участь мікрофлори у виникненні основних стоматологічних захворюваннях;
- організаційні форми, етапи диспансеризації, кратність проведення профілактичних оглядів;
- складові та організаційні принципи комплексної системи профілактики стоматологічних захворювань у дітей;
- принципи діагностики: методи клінічного обстеження стоматологічного хворого, показання та алгоритми проведення додаткових досліджень (ЕОД, рентгенографія, ОПТГ, ТРГ, аналіз діагностичних моделей);

вміти:

- обстежити порожнину рота дитини;
- визначити індекси карієсу та заповнити карту епідеміологічного обстеження ВООЗ;
- призначити засоби гігієни порожнини рота залежно від стоматологічного статусу;
- планувати та рекомендувати засоби ендогенної та екзогенної профілактики карієсу зубів для дітей різного віку;
- проводити ремінералізуючу терапію, проводити неінвазивну та інвазивну герметизацію фісур;
- оцінювати ефективність профілактики карієсу та планувати заходи профілактики захворювань пародонта у дітей різного віку;
- призначати засоби для гігієнічного догляду за порожниною рота при захворюваннях тканин пародонта.
- трактувати методи клінічного обстеження стоматологічного хворого, показання та алгоритми проведення додаткових досліджень (ЕОД, рентгенографія, ОПТГ, ТРГ, аналіз діагностичних моделей).
- інтерпретувати знімки та моделі, аналізувати дентальні рентгенограми, вимірювати та оцінювати діагностичні гіпсові моделі щелеп за основними антропометричними методиками (Пона, Коргхауза, Тона).

- Виконувати лікувальні маніпуляції: проводити професійну гігієну, ізолювати робоче поле (кофердам), препарувати каріозні порожнини різних класів за Блекум, накладати лікувальні/ізолюючі прокладки та реставрувати зуби пломбувальними матеріалами.

- знімати анатомічні відбитки альгінатними масами, підбирати стандартні профілактичні апарати (трейнери, вестибулярні пластинки) та проводити корекцію/активацію найпростіших знімних пластиночних апаратів.

здатен продемонструвати: знання і практичні навички з дисципліни

володіти навичками: індивідуальної та професійної гігієни порожнини рота, проведення рентгенологічних та антропометричних вимірів ортодонтичного пацієнта.

самостійно вирішувати: питання вибору засобів та методу чистки зубів, аналіз додаткових методів діагностики, призначення профілактичних та лікувальних апаратів при зубощелепних аномаліях.

ПРН 1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми: 3, 4, 19, 25, 26, 40 за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання: А, Б, В, Г, Д.

ПРН 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу: 4, 5, 11.

ПРН 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні): 4, 5, 11 пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань: А, Б, В, Г, Д.

ПРН 4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН 6. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПРН 7. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.

ПРН 8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання: А, Б, В, Г, Д, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 11. Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу: А, Б, В, Г, Д для різних верств населення та в різних умовах: 4, 7, 26, 38.

3. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЇХ ОБСЯГ

Вид занять	Години
Практичні заняття:	40
Самостійна роботи:	50
Всього	90

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тематичний план практичних занять
1	Проведення первинного стоматологічного огляду дитини. Визначення зубної формули та оцінка стану зубів і тканин пародонта.
2	Проведення професійного огляду порожнини рота дитини з використанням основних діагностичних інструментів. Виявлення зубного нальоту.
3	Визначення рівня гігієни порожнини рота у дітей за індексними методиками. Виявлення та оцінка зубних відкладень.
4	Проведення індикації зубного нальоту. Практичне навчання дитини правильній техніці чищення зубів.
5	Підбір індивідуальних засобів гігієни порожнини рота для дітей різного віку. Практичне відпрацювання рекомендацій щодо їх використання.
6	Виявлення факторів ризику виникнення карієсу у дитини. Проведення оцінки карієсогенної ситуації та визначення рівня карієс-ризiku.
7	Проведення індивідуальних профілактичних заходів у дітей з різним рівнем карієс-ризiku. Застосування засобів місцевої фторпрофілактики.
8	Проведення професійної гігієни порожнини рота у дітей. Відпрацювання методики видалення м'яких і твердих зубних відкладень.
9	Практичне відпрацювання методики герметизації фісур постійних зубів у дітей. Підготовка зуба, нанесення герметика та контроль якості герметизації.
10	Складання та проведення індивідуальної програми профілактики стоматологічних захворювань у дитини. Проведення профілактичної бесіди з дитиною та її батьками.
11	Проведення первинного ортодонтичного обстеження дитини. Виявлення ранніх ознак зубощелепних аномалій та визначення факторів ризику їх розвитку.
12	Оцінювання формування зубних рядів і прикусу в різні вікові періоди. Виявлення відхилень від фізіологічного розвитку зубощелепної системи.
13	Проведення клінічної оцінки зубних рядів та оклюзійних співвідношень. Виявлення аномалій положення окремих зубів і порушень форми зубних дуг.
14	Проведення вимірювань діагностичних моделей щелеп. Визначення ширини, довжини та симетрії зубних дуг для раннього виявлення їх деформацій.
15	Виявлення та оцінювання шкідливих звичок у дітей як факторів ризику формування зубощелепних аномалій. Визначення основних напрямів їх своєчасного усунення.
16	Проведення функціонального ортодонтичного обстеження дитини. Виявлення порушень носового дихання, ковтання, жування та мовлення як факторів ризику розвитку аномалій прикусу.
17	Виявлення ранніх ознак сагітальних аномалій прикусу. Проведення диференційованої оцінки дистального та мезіального співвідношення зубних рядів і визначення заходів їх профілактики.
18	Виявлення ранніх ознак вертикальних і трансверзальних аномалій прикусу. Оцінювання факторів ризику формування відкритого, глибокого та перехресного прикусу.
19	Проведення аналізу ортопантограми та інших основних діагностичних методів в ортодонтії. Виявлення порушень прорізування, положення та розвитку зубів.
20	Складання індивідуального плану ранньої ортодонтичної профілактики. Визначення комплексу заходів щодо попередження формування та прогресування зубощелепних аномалій у дітей

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування та тестування, комп'ютерне опитування та тестування, розв'язання ситуаційний задач
--	---

Підсумковий контроль дисципліни – залік	Проводиться на останньому практичному занятті і встановлюється за поточною успішністю відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» https://vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf
*Підсумковий контроль дисципліни – диференційований залік	Проводиться на останньому практичному занятті і оцінюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» https://vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf
** Підсумковий контроль - іспит	Проводиться під час екзаменаційної сесії за графіком іспитів (і оцінюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» https://vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здійснюється згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова

([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf))

Поточний контроль	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні контролі	За системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів
Підсумковий контроль з дисципліни	Сума балів за екзаменаційне тестування (12-20 балів) та усне опитування (38-60 балів) Оцінка за іспит: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
---------------	--------	-------------------------------

всі види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання засвоєння знань студента де

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує іноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувуючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувуючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Критерії оцінювання усіх інших видів навчальної роботи студента ґрунтуються на вимогах Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) і зазначені в робочій програмі навчальної дисципліни.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 122 бали.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), тематичні плани лекцій, практичних занять, самостійної роботи, завдання для поточного контролю, методичні рекомендації, посібники).

8. ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)), «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у

Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf), Закону України «Про освіту» (ст. 42), Закону України «Про академічну доброчесність», Кодексу академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobr_edit%202026.pdf) .

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг та безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та надзвичайних станів, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, Статуті університету та порядку надання освітніх послуг, в тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій, регламентованого основними документами та розпорядженнями щодо організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни та виконання усіх видів навчальних завдань/дослідницької діяльності здобувач освіти має керуватись Законом України «Про освіту» (ст. 42), Законом України «Про академічну доброчесність», Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова). При порушенні норм академічної доброчесності застосовуються заходи реагування відповідно до чинних нормативних документів.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. На першому практичному занятті викладач проводить інструктаж з безпечного поведіння в приміщеннях кафедри, ознайомлює із місцем розташування укриття, маршрутом переміщення в укриття згідно прийнятої схеми евакуації, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому, пояснює всі дії, передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації (згідно Наказу № 505 від 30.08.2023 р.). У разі сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення викладач перериває заняття. Всі разом переходять в укриття, де перебувають до скасування сигналу оповіщення. Після відміни сигналу тривоги викладач і здобувачі освіти продовжують заняття в учбових кімнатах кафедри або самостійно доопрацюють навчальний матеріал з опитуванням на наступному занятті.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять.

Здобувач освіти зобов'язаний приймати активну участь в проведенні освітнього процесу: відвідувати заняття та бути підготовленим до них, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті, схеми та таблиці заповнені; активно обговорювати тему заняття, виконувати всі передбачені програмою завдання, шукати додаткову інформацію по темі заняття та презентувати її своїм колегам.

На заняття слід приходити вчасно. Запізнення не допускається (згідно Правил внутрішнього розпорядку для осіб, що навчаються у ВНМУ). Здобувач, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку. На практичних заняттях студент має бути одягнений в медичний халат, в іншому випадку здобувачі не допускаються до заняття,

У спілкуванні з викладачами, співробітниками, товаришами та іншими особами, що навчаються у ВНМУ дотримуватись ввічливості, привітності, доброзичливості. Здобувачі повинні дотримуватись тиші, спокою, шляхетної поведінки в приміщеннях кафедри.

У своїй роботі колектив кафедри дотримується принципів взаємоповаги і толерантності. Те саме вимагається від здобувачів.

Здобувач повинен дотримуватись правил безпеки під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час роботи в навчально-наукових лабораторіях здобувачі дотримуються правил техніки безпеки (опубліковані на сайті кафедри *стоматології дитячого віку* ; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Під час перебування на клінічних базах здобувачі зобов'язані виконувати вимоги

лікувально-охоронного та санітарно-гігієнічного режимів. При введенні в лікувальному закладі режиму карантинних обмежень обов'язкове строге виконання його вимог. Форма одягу при вході у стаціонарні відділення: змінне взуття, медичний халат і шапочка. При собі мати медичну маску, рукавички, антисептик. Пронесення з собою верхнього одягу, взуття, громіздких речей не дозволяється. Заборонено самовільне, без дозволу викладача, торкання до апаратури, обладнання та інструментарію. Під час співбесід з хворими та їх родичами, а також поза стаціонаром здобувачі зобов'язані дотримуватись етико-деонтологічних принципів, вимог чинного законодавства про збереження інформації. Категорично забороняється поширювати медичну та особисту інформацію пацієнтів у будь-який спосіб (в т.ч. у соцмережах, усних розповідях тощо). Під час контактів з персоналом та дискусій в процесі навчання сповідаються принципи толерантності, ввічливості та взаємоповаги, не допускається виклична, некоректна, провокативна поведінка.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті не допускається (окрім екстрених дзвінків, випадків демонстрації додаткового матеріалу з теми заняття).

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, встановленому в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_стоматології_дитячого_віку) черговому або своєму викладачу. Відпрацювання передбачає виконання завдань згідно теми пропущеного заняття і специфіки дисципліни.

Засвоєння теми лекцій перевіряють під час практичного, семінарського заняття (практичних навичок) та складанні підсумкового контролю ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)). До підсумкового контролю здобувачі допускаються за умови відсутності академічної заборгованості: середній бал поточних оцінок не менше 3,0 (72 бали за 120-бальною шкалою), всі підсумкові заняття до змістових модулів складено на позитивну оцінку («3» і більше), всі пропущені практичні заняття відпрацьовані на позитивну оцінку («3» і більше). В іншому випадку здобувач повинен підвищити середній бал, відпрацювавши незадовільні оцінки, та відпрацювати пропущені заняття.

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни здобувач може отримати за якісне виконання індивідуальної роботи, зміст якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІР згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). Також здобувач має право звернутись до студентського самоврядування, адміністрації факультету (інституту) чи університету безпосередньо чи через скриньки довіри (лінки і адреси доступні на офіційному сайті ВНМУ). Кафедра виходить з розуміння того, студентоцентричність передбачає відповідальність здобувача за свідоме й активне набуття знань, належне виконання передбачених законодавством та регуляторними документами ВНМУ норм і правил та залишає за собою право інформувати відповідні структури про порушення з боку студентів.

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team,

Google Meets. Порядок проведення практичних занять, лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_стоматології_дитячого_віку Студенту/форма навчання очна/курс 2/навчально-методичні матеріали.

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через чат в Microsoft Team, месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

9. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедр. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра> студенту/аспіранту

ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Прояви в порожнині рота при специфічних інфекціях та соматичних захворюваннях : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти стоматологічного факультету / О. В. Деньга, І. Й. Тарасенко, М. Ф. Коновалов та ін. Одеса, 2025.
2. Dean J.A. (ed.). McDonald and Avery's Dentistry for the Child and Adolescent, 11th ed. Elsevier Mosby, 2021 (copyright 2022), 752 p.
3. Стоматологія у 2х книгах. Книга 2: підручник. Н.Рожко, И.Кириленко, О.Г. Денисенко. - 2018, 992 с.
4. Тарасенко І. Й., Коновалов М. Ф., Новікова Ж. О. Захворювання пародонта та слизової оболонки порожнини рота в дітей : навч.-метод. посіб. Одеса : Олді+, 2025. 232 с.
5. Pediatric dentistry: infancy through adolescence / ed. by A. J. Nowak, J. R. Christensen, M. Geneser et al. 7th ed. Philadelphia : Elsevier, 2026. 656 p. ISBN 978-0-443-24617-3.
6. The Reference Manual of Pediatric Dentistry: 2025–2026 / American Academy of Pediatric Dentistry. Chicago : American Academy of Pediatric Dentistry, 2025. URL: <https://store.aapd.org/index.php/reference-manual-2025-2026.html> (дата звернення: 19.09.2026).
7. Vyas H., Gune N., Balgi P. Dental caries and traumatic injuries in pediatric dentistry: current concepts in clinical practice. Cham : Springer, 2025. 427 p. ISBN 978-3-031-98928-5. DOI: 10.1007/978-3-031-98929-2.
8. Marwah N. Textbook of pediatric dentistry. 5th ed. New Delhi : Jaypee Brothers Medical Publishers, 2025. 1112 p. ISBN 978-93-5696-101-2.
9. Periodicity of examination, preventive dental services, anticipatory guidance/counseling, and oral treatment for infants, children, and adolescents / American Academy of Pediatric Dentistry. The Reference Manual of Pediatric Dentistry. Chicago, 2025. P. 312–324. URL: https://www.aapd.org/globalassets/media/policies_guidelines/bp_periodicity.pdf (дата звернення: 19.09.2026).
10. Caries-risk assessment and management for infants, children, and adolescents / American Academy of Pediatric Dentistry. The Reference Manual of Pediatric Dentistry. Chicago, 2025. P. 325–331. URL: https://www.aapd.org/globalassets/media/policies_guidelines/bp_cariesriskassessment25.pdf (дата звернення: 19.09.2026).
11. Perinatal and infant oral health care / American Academy of Pediatric Dentistry. The Reference Manual of Pediatric Dentistry. Chicago, 2025. P. 337–341. URL: https://www.aapd.org/globalassets/media/policies_guidelines/bp_perinataloralhealthcare.pdf (дата звернення: 19.09.2026).
12. Behavior guidance for the pediatric dental patient / American Academy of Pediatric Dentistry. The Reference Manual of Pediatric Dentistry. Chicago, 2025. P. 379–399. URL: https://www.aapd.org/globalassets/media/policies_guidelines/bp_behavguide.pdf (дата звернення: 19.09.2026).
13. Policy on early childhood caries: consequences and preventive strategies / American Academy of Pediatric Dentistry. The Reference Manual of Pediatric Dentistry. Chicago, 2025. URL:

https://www.aapd.org/globalassets/media/policies_guidelines/p_eccconsequences.pdf (дата звернення: 19.09.2026).

14. Clinical guidelines for pediatric dentistry. Version 2 / Dubai Health Authority. Dubai, 2026. URL: <https://dha.gov.ae/uploads/032026/72026310446.pdf> (дата звернення: 19.09.2026).

Допоміжна:

1. Pulp therapies rooted in evidence: IAPD Porto Declaration / V. Dhar et al. International Journal of Paediatric Dentistry. 2026. Vol. 36, no. 2. P. 387–390.
2. Borysenko A.V. - Operative Dentistry. Endodontics in 2 volumes. - 2020 - 384p.
3. Ашраф Ф. Фуад, Махмуд Торабінеджад, Шахрох Шабханг – Ендодонтія: Принципи і практика. Підручник. – 2020р. – 496с.
4. Cameron A.C., Widmer R.P. (eds.). Handbook of Pediatric Dentistry, 5th ed. Elsevier, 2021.
5. Management of the developing dentition and occlusion in pediatric dentistry / American Academy of Pediatric Dentistry. The Reference Manual of Pediatric Dentistry. Chicago, 2025. P. 497–515. URL: https://www.aapd.org/globalassets/media/policies_guidelines/bp_developdentition.pdf
6. Temporary anchorage devices and clear aligners in clinical orthodontics / ed. by J. H. Park. 2nd ed. Hoboken : Wiley-Blackwell, 2026. ISBN 978-1-394-33022-5.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>
2. Сайт кафедри [https://www.vnmu.edu.ua/кафедра стоматології дитячого віку](https://www.vnmu.edu.ua/кафедра%20стоматології%20дитячого%20віку)
3. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://www.library.vnmu.edu.ua>
4. Національна наукова медична бібліотека України: <http://www.library.gov.ua/>
5. Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
6. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
7. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
8. Англomовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій: <http://www.pubmed.com>
9. Англomовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я: <https://emedicine.medscape.com/pulmology>

Силабус з дисципліни «Клінічна практика в стоматології дитячого віку» обговорено та затверджено на засіданні кафедри Стоматології дитячого віку (протокол №1 від «_26_» _серпня_____ 2026 р.).

Відповідальний(а) за курс:

Ас.

Надія ДРАЧУК

Зав. кафедри
стоматології дитячого віку,
проф. д.мед.н.

Микола ДМІТРІЄВ